

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปกครองท้องถิ่นนับเป็นรากฐานในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียในการบริหาร เกิดความรับผิดชอบและวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในที่สุด การมีส่วนร่วมของประชาชน (Participation) จึงเป็นลักษณะสำคัญยิ่งของการปกครองท้องถิ่นในปัจจุบัน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2544 : 8) ซึ่งการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อประชาชนมีการ “อยู่ดี มีสุข” นั้น การดำเนินงานจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้การวางแผนการตัดสินใจ และการดำเนินงานตาม โครงการต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้นรัฐบาลจึงปรับแนวคิดการพัฒนาจาก “รัฐมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือจากชุมชน” มาเป็น “รัฐและประชาชนมีหน้าที่ต้องแก้ปัญหาร่วมกัน” โดยปรับแนวทางการพัฒนาจากรัฐดำเนินการเองมาเป็นทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ดังจะเห็นได้จากนโยบายการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน ได้พยายามทุกวิถีทางที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน พัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาประเทศ เพื่อให้ประชาชนพึ่งตนเองได้ ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาของตนให้ได้มากที่สุด ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนามากที่สุด โดยการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิใช่รอรับการช่วยเหลือจากรัฐบาลอย่างแต่ก่อน (เฉลิม นุริภักดี และคณะ. 2545 : 78)

การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการบริหารระดับท้องถิ่นของประชาชนในปัจจุบัน ก็เพื่อจะให้การบริหารงานของแต่ละท้องถิ่นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เนื่องจากประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมรู้ถึงความต้องการและปัญหาของตนเองได้ดีกว่าบุคคลอื่น ซึ่งมีใช่เป็นคุณในท้องถิ่นนั้น ๆ การยินยอมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการปกครองท้องถิ่น จึงเท่ากับเป็นการยอมรับว่าความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นนั้นแตกต่างกัน และผู้ที่จะสามารถรู้ถึงความแตกต่างในความต้องการและ

สามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการนั้นก็คือ ประชาชนในท้องถิ่นนั้นนั่นเอง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราษ. 2544 : 66) และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 114) มาตรา 287 ระบุว่าประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย ในกรณีที่การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ในสาระสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อน กระทำการเป็นเวลาพอสมควร และในกรณีที่เห็นสมควร หรือได้รับการร้องขอจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนกระทำการนั้น หรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานการดำเนินงานต่อประชาชน ในเรื่องการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย และผลการดำเนินงานในรอบปี เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (วีระชาติ เมืองใจ. 2552 : 2)

เทศบาล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้ในการจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ ให้กับประชาชน ในท้องถิ่นของตนอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและมีความเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้าน สำหรับภารกิจหลักที่ได้รับการถ่ายโอนมาจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ประกอบด้วยภารกิจหลัก 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว 5) ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น (โกวิทย์ พวงงาม. 2551 : 44-46)

การเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของเทศบาลตำบลที่ยกฐานะมาจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเสมือนการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐบาล ประกอบกับกระแสการเรียกร้องให้ประชาชนมีสิทธิเลือกรูปแบบการปกครองที่เหมาะสมกับตน มีงบประมาณและบุคลากรในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้ประชาชนมีสิทธิ มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นเป็นรูปแบบที่เรียกได้ว่าเป็นประชาธิปไตยและใกล้ชิดประชาชนมากเท่าที่ปรากฏในเขตเทศบาลนั้นจะเป็นลักษณะผสมผสานของความเป็นเมืองชนบทรวมกัน ประชาชนจึงรวมอยู่ด้วยกันอย่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นอาชีพ ฐานะ หรือรายได้

สภาพแตกต่างกันดังกล่าวย่อมมีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการบริหารงานของเทศบาลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเทศบาลที่เพิ่งเริ่มจัดตั้งจะต้องประสบปัญหาในการจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ เพื่อให้บริการประชาชนอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ทั้งนี้ เพราะเทศบาลต้องรับผิดชอบต่อการที่จะต้องจัดทำบริการสาธารณะให้สอดคล้องและเพียงพอกับความต้องการของประชาชน จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการวางแผนอย่างถูกต้อง ได้รับข้อมูลและการร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ผ่านมาเทศบาลต่าง ๆ ยังประสบกับปัญหาหลายด้าน เช่น การไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน ปัญหารายได้ที่ไม่เพียงพอกับรายจ่าย การขาดการประสานงานหรือการให้ความร่วมมือกับส่วนราชการต่าง ๆ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบล ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จึงเป็นพื้นฐานการมีส่วนร่วมที่สำคัญที่จะทำให้คนในท้องถิ่นได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมืองของตน เช่น การเข้าร่วมประชาคมเมืองเพื่อเสนอแนะความคิดเห็น เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลตำบล ร่วมติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบล เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยให้ประชาชนรู้สึกคุ้นเคยกับการมีส่วนร่วมอันจะส่งผลต่อไปในการมีส่วนร่วมระดับชาติ เทศบาลตำบลจึงเป็นเวทีพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็นให้กับคนทุกเพศ ทุกวัย รวมทั้งการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เป็นการพัฒนาจากระดับล่างสู่ระดับบน ซึ่งทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด นอกจากนี้เทศบาลตำบล มีแนวโน้มการใช้กระบวนการตัดสินใจริเริ่มสิ่งใหม่ โดยกลุ่มหรือองค์กรชุมชน และมักจะเลือกทำในสิ่งที่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้โดยตรง ทำเรื่องใกล้ตัว ไม่ได้คำนึงถึงอนาคต เนื่องจาก นายกเทศมนตรีตำบลที่ยกฐานะมาจากองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย ไม่คิดว่าตนเองเก่ง ไม่ได้อยู่เหนือกับคนอื่น ยังเป็นชาวบ้านธรรมดา ซึ่งเป็นข้อดีตามทฤษฎีการเรียนรู้ มีการจัดเวทีรับฟังความเห็นจากชุมชน ส่วนใหญ่จึงไม่ถูกสั่งการ ไม่ได้ทำตามความเห็นของผู้นำ ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้แบบชาวบ้าน และเห็นทางออกที่หลากหลาย ดังงานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมท้องถิ่นไทย (จรัส สุวรรณมาลา และคณะ. 2548 : 35-45)

ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเตือ อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย ซึ่งได้รับการยกระดับจากองค์การบริหารส่วนตำบล มาเป็นเทศบาลตำบลเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2552 จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ในการร่วมคิด

ร่วมทำร่วมพัฒนา โดยเฉพาะการจัดทำแผนท้องถิ่นซึ่งเป็นเครื่องมือหรือกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานของเทศบาล และเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้เทศบาลมีความสามารถในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเทศบาลจะเจริญก้าวหน้า และมีความสามารถรับใช้ประชาชนในการอำนวยความสะดวกและความผาสุกให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นได้มากนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการวางแผนและการจัดทำแผนที่สนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากประชาชนในการเสนอสภาพปัญหาของท้องถิ่นด้วย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ ในการบริหารจัดการกิจการสาธารณะที่ผ่านมามีค่อนข้างน้อยมาก เหตุผลสำคัญคือความคิดและความรู้สึกของประชาชนเองว่า มิใช่บทบาทหน้าที่ที่บัญญัติไว้เป็นข้อกำหนดที่เขาต้องกระทำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสถาบันดำรงราชานุภาพ และกองวิชาการและแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงกรมการปกครอง (2546 : 40) ที่พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท้องถิ่นยังอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะภาคอีสานเป็นภาคที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนค่อนข้างน้อย ซึ่งในระยะเวลา 5-10 ปี ที่ผ่านมามีหน่วยงานภาครัฐและองค์กรอื่น ๆ ได้เข้าไปกระตุ้นสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การให้ความรู้ การประชุม การอบรมสัมมนา การจัดทำประชาคมหมู่บ้านการ ไปส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชน จัดตั้งกลุ่มสมาคม องค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การร่วมเป็นกรรมการต่าง ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นตามวิถีทางของประชาธิปไตยที่ถูกต้อง ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้จึงสนใจว่าเมื่อประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ ได้รับโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งปัจจุบันมีการพัฒนาแล้วทั้งในเรื่องกฎหมายหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การจัดการศึกษาอบรมส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วม และการรวมตัวกันในการจัดตั้งกลุ่มชุมชนหรือเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมแล้วนั้น มีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน โดยรวมของเทศบาล เนื่องจากหากทราบถึงสิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานก็จะสามารถตอบสนองเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เพื่อให้เกิดชุมชนเมืองที่เข้มแข็ง โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นและหลักการบริหารงานแบบธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับบางครั้ง
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น สถานภาพทางสังคม และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาในครั้งนี้ศึกษาในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย 16 หมู่บ้าน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ประยุกต์แนวคิดของโคเฮน และอัฟโฟฟ (Cohen and Uphoff. 1980 : 219 ; อ้างถึงใน จรรยาพร วงศ์จำปา. 2550 : 10-12) ซึ่งมี 4 ด้าน คือ

- 2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making)
- 2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Implementation)
- 2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit)
- 2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านเตือ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 5,432 คน (สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอเมืองหนองคาย. 2555 : 14-15)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านเตือ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 373 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตร ยามานะ (Yamane. 1973 : 727)

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น (Independent variables) คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น สถานภาพทางสังคม และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเตือ ซึ่งมี 4 ด้าน คือ

- 4.2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 4.2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
- 4.2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
- 4.2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษานี้ใช้ระยะเวลาของการศึกษาระหว่างเดือน เมษายน - พฤษภาคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม หมายถึง ตัวกำหนดที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ได้แก่
 - 1.1 เพศ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่บอกว่าเป็นเพศชาย หรือหญิง
 - 1.2 อายุ หมายถึง ระยะเวลา นับตั้งแต่เกิดจนถึงปีของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม โดยนับอายุเต็มปีบริบูรณ์
 - 1.3 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับตามระบบการศึกษา ปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ไม่ได้เรียนหนังสือ ประถมศึกษาตอนต้น (ป. 4) ประถมศึกษาตอนปลาย (ป. 6) มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อนุปริญญา/ปวส./ปวท. ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก
 - 1.4 อาชีพ หมายถึง การทำมาหากิน ทำธุรกิจ ตามความชอบหรือความถนัด ได้รับค่าตอบแทนเป็นค่าจ้าง หรือเงินเดือน เช่น ว่างงาน ไม่แน่นอน นักเรียน/นักศึกษา รับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัท เกษตรกร (มีที่ดินเป็นของตนเอง) ประกอบธุรกิจส่วนตัว และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 - 1.5 รายได้ หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการประกอบอาชีพที่สุจริตที่ได้รับเป็นค่าตอบแทน ค่าจ้าง หรือเงินเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามเฉลี่ยต่อเดือน
 - 1.6 สถานภาพทางสังคม หมายถึง ตำแหน่งของบุคคลที่ดำรงอยู่ในสังคม เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประชาชน กลุ่มสภาเด็กและเยาวชน สมาชิกกลุ่มอาชีพ คณะกรรมการหมู่บ้าน/กองทุนหมู่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - 1.7 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน หมายถึง ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตั้งแต่ต้นจนถึงวันตอบแบบสอบถาม
 - 1.8 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารของทางราชการจากสื่อต่าง ๆ คือ เสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ วิทยุ โทรทัศน์ วารสารที่เทศบาลตำบลจัดทำขึ้น การพบปะพูดคุยกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น และอื่น ๆ
2. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลจำนวน 4 ด้าน ได้แก่

2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการนำเสนอ สภาพปัญหาของชุมชน การมีส่วนร่วมในการนำเสนอความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชน การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่นและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นหลักในการพัฒนา

2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง การมีส่วนร่วมให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะในระหว่างการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงสร้างพื้นฐาน การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้มีการจัดประชุมและเข้าร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมวางแผนการพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนให้เกิดความรักและหวงแหนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารความก้าวหน้าของท้องถิ่นและการดำเนินงานของเทศบาลให้ประชาชนรับทราบ

2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การมีส่วนร่วมได้รับความสะดวก สบายจากการดำเนินงานโครงการด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพของเด็ก สตรี เยาวชน คนชรา คนพิการและผู้ด้อยโอกาส การมีส่วนร่วมในการรับบริการจากเทศบาล เช่น บริการอินเทอร์เน็ตตำบล ลานกีฬา ศูนย์ออกกำลังกาย การมีส่วนร่วมในการได้รับการฝึกอบรมตามโครงการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมได้รับความไว้วางใจ ความเคารพนับถือจากผู้อื่นในการดำเนินงานร่วมกับเทศบาล การมีส่วนร่วมได้รับการสนับสนุนด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย การมีส่วนร่วมในการได้รับความรู้จากการดำเนินงานร่วมกับเทศบาล

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการตรวจรับการจ้างร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการมี บทบาทในการตรวจสอบติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการเสนอข้อเรียกร้องเกี่ยวกับความบกพร่องในการดำเนินงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการพัฒนาของเทศบาล ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมี ส่วนร่วมในการตรวจสอบว่าเทศบาลได้นำโครงการที่เสนอบรรจุในแผนพัฒนาประจำปีและ นำไปจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ความถูกต้องหรือมาตรฐานในการดำเนินงานในแต่ละโครงการ

3. เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบลบ้านเค็ด อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย ซึ่งได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล มาเป็นเทศบาลตำบล เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2552

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนำไปปรับใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาการ ดำเนินงานและรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลตำบลบ้านเค็ด อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย ซึ่งผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานของเทศบาลตำบล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ และ ประโยชน์สุขของประชาชนต่อไป